

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallennettu versio.
Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat
saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Lummi, R. 2019. Digitaalisuus tuo iloa kielten oppimiseen. Lapin Kansa, 1.7.2019, O2-O3.

Digitaalisuus tuo iloa kielten oppimiseen

ALAKERTA

Raija Lummi

Tein kyselyn digitaalisuudesta kielten ja viestinnän opetuksessa ja sain 14 opettajalta vastaukset.

Digitaalisuus on sähköisten oppimateriaalien ja -alustojen hyö-

dyntämistä, jossa tietokone on jotenkin mukana. Materiaalit ovat valmiita tai ne tehdään itse. Tehdävät ja materiaalit ovat opiskelijoiden saatavilla. Opetuksessa hyödynnetään erilaisia sovelluksia eri tavoin ja oppimateriaalia on helppo jakaa ja päivittää.

Digitaalisuus on tasa-arvoista. Materiaalilla on laaja saatavuus ja oppija valitsee usein ajan ja paikan. Digitaalisuus on työkalu, se tukee ja monipuolistaa oppimista. Se on

tä ja ohjelmista.

Digitaalisuus lisää autenttisuutta harvinaisissa kielissä, joita ei muuten kuule. Itseohjaavia välineitä kuten Quizlet käytetään eri asteilla sanakertauksissa. Välineet täydentävät oppikirjojen aineistoa. Digitaaliset välineet mahdollistavat kertauksen, koska oppija voi kotona palata materiaaliin, ja opettaja voi päivittää materiaalia helposti. Luentoja/oppitunteja myös äänitetään ja se mahdollistaa kertauksen.

KOULUISSA käytetään niiden tarjoamia välineitä. ”Työ edellyttää ja tuki on saatavilla”, kirjoittaa yksi opettaja. Opettajat miettivät välineiden ja ohjelmien tarkoituksen-

mukaisuutta, sillä mahdollisuuksia on niin paljon. Pitää osata valita mitä käyttää. Eri koulujen sisällä voi olla eroavaisuuksia välineistössä ja tuessa, jatkokoulutuksessa. Tämä luo haasteita ja reunaehdoja opettajalle.

Opettajan ja oppijan rooli on muuttunut: opiskelija voi seurata välineiden avulla edistymistään, saa palautetta jatkuvasti, ei vain kokeissa, mutta kuitenkin oppikirjatyöskentelyä pidetään etenkin yläkouluikäisille vielä tärkeänä. Opettajat puhuvat oppimisesta enemmän kuin opettamisesta. Yhteistoiminnallisuus korostuu. Vastauksissa vilisevät sanat räätälöidä, joustavuus, arviointi, palaute.

Koska digi-välineissä on yhteis-

apuväline tehtävien tekemiseen ja tarkastamiseen. Digitaalisuutta käytetään tiedon saantiin, motivointiin, monipuolistamiseen ja vaihteluun. ”Digi on niin olennainen osa opetusta, että sitä on vaikea ylipäänsä eritellä”, vastasi eräs opettaja.

Mitä välineitä käytetään? Opettajan kouluasteesta johtuen eri välineet nousevat esiin. Lapin korkeakouluissa käytetään verkko-oppimisympäristö Moodlea ja sen eri työkaluja. Kontaktiopetuksessa etävälineenä on Adobe Connect.

Peruskoulun ja/tai lukion kielten opettajat käyttävät koulunsa tarjoamia mahdollisuuksia kuten Sanomapron digiopetusmateriaaleja ja tablet-koulun tehtäviä, jolloin

oppilaat työskentelevät chrome-bookilla ja iPadilla. Niillä voi pelata, tehdä itsekorjaavia (automaattisesti) testejä HotPotatoes, Quizlet, Kahoot, sekä Prezi, Memrise, PuppetPals, Baamboozie. Nämä toimivat yleensä myös puhelimella. Vastauksissa vilisee sanat Padlet, Googlen sovellukset, Youtube, nauhoitusväline Screencast-O-Matic, Educaplay, dokumenttikamera, äänitys- ja videotyökalut. Lista on loputon. Osa ohjelmista on maksullisia, osa ilmaisia.

Miksi näitä käytetään? Kevenystä ja iloa vai kohti työelämäntaitoja? Uudet menetelmät tuovat vaihtelua, oppimisen iloa, leikkiä. Toisaalta verkkotaitoja tarvitaan myös työelämässä ja niitä on hyvä

koulussa oppia. On tarkoituksenmukaista harjoitella tiedonhakuja ja käyttää verkkosanakirjoja. Padletin käyttö esiintyi monessa vastauksessa. Sillä annetaan palautetta, tehdään muistiinpanoja ja toimitaan ryhmässä.

Opettajat oppivat itsekin, odotukset ovat korkealla Moodlen oppimisanalytiikasta. Blogit ja pilvi-dokumentit yhteiskirjoittamisessa lisäävät tiimitaitoja. Verkko toimii monipuolisesti: ääni, kuva ja teksti. Opiskelijalle voi antaa palautetta äänipalautteen avulla, Youtubessa on tekstitysmahdollisuus, on olemassa esteettömyystyökaluja, esimerkiksi tekstin kuuntele lukemisen sijasta. Myös erilaiset oppijat hyötyvät digi-välineis-

toiminnallinen näkökulma, sitä voi hyödyntää myös opettajien koulutuksessa. Lapin amk:n kielten ja viestinnän opettajat kokoontuvat kerran vuodessa yhdessä oppimaan asian tiimoilta.

Kielten opettajat ovat ajan hermolla. Opettajat näkevät, että digi on osa opiskelijan elämää, jatko-opiskelua ja työtä. Digitaaliset välineet ohjaavat oppijaa työelämän vaatimuksiin ja niitä pidetään helppokäyttöisinä. Kielten opettajilla on paljon hiljaista tietoa. Sitä olisi hyvä koota yhteen kaikkien käyttöön.

Kirjoittaja on lehtori Lapin ammattikorkeakoulussa.